

VRAAG

AAN GEDEPUTEERDE STATEN

Nummer

3123

Onderwerp

Natuurcompensatie

Ter voldoening aan artikel 49 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van Provinciale Staten, deel ik u mee, dat de leden van Provinciale Staten A.H.K. van Viegen (PvdD), H. Sahin (GroenLinks), A. Wijbenga (D66), F.J. Hoogendam (SP), A.L. Koning (PvdA) en W.M. Bakx (50Plus), d.d. 1 februari 2016, bij mij de volgende vragen hebben ingediend:

Toelichting

De (Rijks)rekenkamer heeft in 2010 tekortkomingen gesignaleerd bij de uitvoering van natuurcompensatie. Vanuit haar verantwoordelijkheid heeft het Rijk in 2011 een stuurgroep ingesteld om deze tekortkomingen het hoofd te bieden. Vanwege de decentralisatie van de uitvoering van natuurbeleid is de activiteit destijds niet afgerond. Met name ontbrak een uitwerking van een rekentabel voor natuur. Rijk en provincies hebben Groenfonds gevraagd hiervoor een passende aanpak uit te werken.

In opdracht van Rijk en provincies is er een kennisdocument¹ opgesteld. Hierin wordt een systeem aangereikt waarin schade en compensatie van natuur wordt geobjectiveerd en vereenvoudigd in een punten systeem. Daarbij is gebruik gemaakt van de ervaringen elders in de wereld, met name ook die in Duitsland.

Knelpunten situatie

De natuurregelgeving in Nederland is gericht op bescherming van de aanwezige natuur. Het veroorzaken van schade is verboden. Wanneer voor een activiteit schade niet kan vermeden kan de overheid besluiten dit toch toe te staan onder voorwaarde van een compensatieverplichting. De voorwaarden zijn afhankelijk van de beleidscategorie waartoe de beschadigde natuur behoort. De compensatieverplichting is vastgelegd in verschillende wetten als de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Verschillende studies komen tot de conclusies dat deze natuurcompensatie niet adequaat wordt uitgevoerd. Dit valt uiteen in de volgende redenen:

- a. de procedure en voorwaarden zijn complex en onduidelijk
- b. de uitvoering van de herstelmaatregelen is niet adequaat

¹ <http://florafaanawet.stowa.nl/Upload/Flora- en faunawet/puntensysteem-natuurcompensatie-en-saldering.pdf>

Om inzicht te krijgen in natuurcompensatie in de provincie Zuid-Holland heeft de fractie van de Partij voor de Dieren een overzicht van groencompensatiegebieden opgevraagd bij de verantwoordelijke ambtenaar. Deze stukken zijn bij deze vragen bijgevoegd.

Toelichting vraag 1

In de beleidsregel compensatie (zie bijgevoegd document) staan geen harde eisen over wanneer de compensatie gereed moet zijn, maar wel aanbevelingen/vuistregels. In de compensatieovereenkomst wordt vastgelegd hoe en wanneer de compenserende maatregelen zullen worden uitgevoerd en het compensatieproject is afgerond. Hiervoor gelden geen vaste termijnen meer. Het zou wenselijk zijn om de ingreep en de compensatie gelijktijdig of volgtijdelijk te realiseren. Dit is echter niet altijd mogelijk, bijvoorbeeld als voor de compensatie aansluiting is gezocht bij andere projecten in het gebied. Als vuistregel geldt dat de compensatie bij eenvoudige projecten binnen twee jaar, en bij complexe projecten binnen vijf jaar na ondertekening van de compensatieovereenkomst moet zijn gerealiseerd.

Toelichting vraag 2, 3 en 4

Het overzicht (zie bijlagen) dat onze fractie ontvangen heeft, gaat niet in op de kwaliteit van de compensatie. Het is belangrijk om te weten of compensatie nu daadwerkelijk de aangetaste natuurwaarden vervangt.

Toelichting vraag 5 en 6

Bij de compensatie gaat het in veel gevallen om kleine gebiedjes. Als zo'n gebiedje tegen een groter natuurgebied wordt aangeplakt is dat niet zo'n probleem, maar als het om een klein geïsoleerd gebiedje gaat, dan is de waarde daarvan voor natuur vaak zeer beperkt. Voor de natuur zou het dan zinvoller zijn om meerdere kleine compensatieopgaven op één locatie samen te voegen zodat er dus een groter, meer aaneengesloten gebied kan ontstaan.

1. Bij een aantal projecten is de ingreep al in uitvoering of afgerond, terwijl de compensatie nog niet (volledig) gerealiseerd is. Bijvoorbeeld A4 Delft-Schiedam, overslag terminal Alphen aan den Rijn, en HSL Zuid. Kunt u zo specifiek mogelijk aangeven hoe dit komt, wat de redenen hiervoor zijn en de planning aangeven wanneer het wel gereed is?
2. Kunt u zo specifiek mogelijk aangeven wat de kwaliteit van de compensatiegebieden is in vergelijking tot de compenserende gebieden? Zo nee, waarom niet?
3. Kunt u zo specifiek mogelijk aangeven of met de compensatiegebieden de natuur en de aangetaste natuurwaarden daadwerkelijk vervangen worden? Zo nee, waarom niet?
4. Worden natuurcompensatiegebieden meegenomen in de biodiversiteitsmonitor en zo nee, bent u bereid om deze gebieden in de biodiversiteitsmonitor mee te nemen? Zo nee, waarom niet?
5. Welke mogelijkheden ziet u om natuurcompensatie niet geïsoleerd, maar zoveel mogelijk in samenhang te laten plaatsvinden? Zo ja, bent u bereid om te onderzoeken wat hiervoor de mogelijkheden zijn? Zo nee, waarom niet?

6. Is het juist dat beheer en kwaliteit van de compensatiegebieden gebeurt via openbare aanbesteding? Zo ja, op welke wijze wordt de beoogde natuur dan voldoende gewaarborgd en gehandhaafd? Worden voor het beheer en kwaliteit van de compensatiegebieden randvoorwaarden vastgesteld in het aanbestedingsplan? Zo ja, welke specifieke randvoorwaarden? Zo neen, waarom niet?
7. De natuurcompensatie is bedoeld om de natuur in stand te houden. Als eerst de ingreep wordt gepleegd en pas daarna de compensatie wordt gedaan is de kans aanwezig dat de natuur die in stand gehouden moet worden al verdwenen is en het niet terugkomt. Is het College bereid om een regeling zo aan te passen, dat de compensatie voor of op zijn laatst gelijktijdig met de ingreep is gerealiseerd? Kunt u uw antwoord nader toelichten?
8. Hoe is de instandhouding van de natuurcompensatie geborgd?
9. Is de natuurcompensatie voor dezelfde duur en hetzelfde budget als de natuur die moet verdwijnen?
10. Hoe is geborgd dat bij financiële compensatie het additionele middelen zijn en dit niet leidt tot een bezuiniging op de oorspronkelijke financiën, waardoor feitelijk een ombuiging en geen natuurcompensatie zou zijn?

Den Haag, 1 februari 2016

De voorzitter van Provinciale Staten van Zuid-Holland,

drs. J. Smit